

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobců: a) I. D., b) L. N., proti žalovaným: 1) Obvodní státní zastupitelství pro Prahu 2, se sídlem Lazarská 10/4, Praha 2, 2) Městské státní zastupitelství v Praze, se sídlem náměstí 14. října 2188/9, Praha 5, 3) Vrchní státní zastupitelství v Praze, se sídlem náměstí Hrdinů 1300, Praha 4, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, v řízení o kasačních stížnostech žalobců proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 22. 1. 2019, č. j. 14 A 6/2019 – 21,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobci **n e m a j í** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovaným 1) až 3) **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Včasně podanými kasačními stížnostmi shodného znění brojí žalobci, jakožto stěžovatelé, proti shora označenému usnesení (dále jen „napadené usnesení“) Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), jímž byla zamítnuta žádost stěžovatelů o osvobození od soudních poplatků (§ 36 odst. 3 s. ř. s.) i jejich návrh na ustanovení zástupce pro řízení o žalobě (§ 35 odst. 9 téhož zákona).

[2] Žalobou se stěžovatelé ve shora označené věci u městského soudu domáhali ochrany před nezákonným zásahem žalovaných správních orgánů, který měl spočívat ve skutečnosti, že „nebylo zahájeno kárné řízení proti jim podřízeným státním zástupcům“.

[3] Městský soud v odůvodnění napadeného usnesení nejprve s odkazem na § 36 odst. 3 s. ř. s. konstatoval, že předmětná žaloba nemůže být úspěšná, čímž je vyloučena jedna ze zákonem vyžadovaných podmínek osvobození od soudních poplatků. Závěr o zjevné nemožnosti úspěchu žaloby opřel městský soud o odkaz na § 8 odst. 5 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 7/2002 Sb.“), s tím, že toto ustanovení predestinuje taxativní výčet osob aktivně procesně legitimovaných k podání návrhu na zahájení kárného řízení ve věci kárné odpovědnosti státního zástupce. Stěžovatelé do takto vymezeného okruhu osob nenáleží. Nesvědčí jim ani právo, aby na základě jejich podnětu některý z aktivně legitimovaných subjektů nutně podal kárný návrh, a proto jejich žaloba nemůže být úspěšná. Městský soud na podporu svého názoru odkázal na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2011, č. j. 9 Ans 11/2011 – 21, a také rozsudku téhož soudu ze dne 26. 6. 2007, č. j. 4 Ans 10/2006 – 59. Dále městský soud odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 2. 2012, č. j. 6 Ans 1/2012 – 19. Jelikož v dané věci neshledal městský soud předpoklady pro osvobození stěžovatelů od soudních poplatků, kteréžto je jednou ze zákonem vyžadovaných podmínek vyhovění návrhu na ustanovení zástupce, zamítl následně i návrh stěžovatelů na ustanovení zástupce (§ 35 odst. 9 s. ř. s.).

[4] V poměrně obsáhlé kasační stížnosti stěžovatelé uvádějí řadu skutečností a tvrzení, z nichž jen menšina směřuje proti důvodům, na nichž městský soud vystavěl odůvodnění napadeného usnesení. Stěžovatelé konstatují, že jsou přesvědčeni o důvodnosti předmětné žaloby, neboť jsou daleci podávání bezdůvodných či šikanózních žalob. Dále poukazují na svou tíživou finanční situaci, nedostatečnou právní erudici a neschopnost hájit svá práva v soudním řízení správním. Stěžovatelé mají za to, že žalovaní záměrně neuplatňují své právo podat návrh na zahájení kárného řízení a jsou vůči stěžovatelům osobně zaujatí.

[5] Žalovaný 1) se ke kasační stížnosti vyjádřil podáním ze dne 28. 2. 2019, s tím, že přezkoumání důvodů pro případné podání kárného návrhu vedoucím státním zástupcem na základně podnětu fyzické osoby nelze v žádném případě považovat za zásah správního orgánu, kterým by mohla být fyzická osoba zkrácena na jakýchkoli svých právech. I pokud by tomu tak bylo, musela by být žaloba na ochranu před nezákonným zásahem vyhodnocena jako nepřipustná, neboť zákon č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, v rozhodném znění, upravuje vlastní procesní prostředek, jímž se může dotčená osoba domoci nápravy (§ 16a odst. 7 odkazovaného zákona).

[6] Žalovaný 3) se ke kasační stížnosti vyjádřil přípisem ze dne 19. 3. 2019, s tím, že uplatněná stížní argumentace se prakticky vůbec nevypořádává s nosnými důvody napadeného usnesení, tedy že řízení o kárné odpovědnosti státních zástupců je možné zahájit pouze na návrh oprávněných subjektů. Stěžovatelé mezi takové oprávněné subjekty nepatří a nesvědčí jim ani žádný právní nárok na to, aby oprávněné subjekty kárné řízení na základě jejich podnětu zahájily.

pokračování

[7] Kasační stížnost je přípustná a projednatelná. Nejvyšší správní soud toliko na okraj poznamenává, že nerozhodoval o návrhu stěžovatelů na ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti ani o jejich žádosti o osvobození od soudních poplatků, neboť předmětem přezkumu je v nyní posuzované věci procesní rozhodnutí městského soudu, jímž se řízení nekončí; rozšířený senát Nejvyššího správního soudu ve svém usnesení ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014 – 19, pro takové případy judikoval, že kasační stížnost nepodléhá poplatkové povinnosti a není zde třeba trvat na zastoupení stěžovatele advokátem.

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Odůvodnění napadeného rozsudku je postaveno na názoru městského soudu, podle kterého nemůže být předmětná žaloba úspěšná. Nejvyšší správní soud se s tímto názorem zcela shoduje. Odkaz městského soudu na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 2. 2012, č. j. 6 Ans 1/2012 – 19, je zcela přílehavý. Nejvyšší správní soud zde uvedl, že „[ř]ízení o kárné odpovědnosti státních zástupců dle ust. § 8 odst. 5 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců státních zástupců a soudních exekutorů, ve znění pozdějších předpisů není možno zahájit na návrh fyzické nebo právnické osoby, ale pouze osob příslušných, mezi které patří také ministr spravedlnosti dle ust. § 8 odst. 5 písm. a) zákona č. 7/2002 Sb.“ K tomu dodal, že „[n]ávrh na zahájení řízení o kárné odpovědnosti státního zástupce podává ministr spravedlnosti na základě vlastního úředního šetření, nebo na základě jemu doručených podnětů ze strany fyzických nebo právnických osob. Posouzení těchto podnětů závisí pouze a bezvýhradně na volném posouzení ministra spravedlnosti a jeho vlastní hodnotící činnosti. Stěžovatel tudíž nemá žádný právní nárok na to, aby jeho podnětu bylo vyhověno a kárné řízení bylo zahájeno. Podnět stěžovatele lze tedy chápat toliko jako sdělení rozhodných skutečností, nikoliv jako návrh na zahájení správního řízení - srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2011, č. j. 9 Ans 11/2011 – 21, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 6. 2007, č. j. 4 Ans 10/2006 – 59, oba dostupné na www.nssoud.cz.“

[10] Nejvyšší správní soud setrvává na výše citovaných závěrech i nadále. Skutečnost, že byly vysloveny na půdoryse žaloby na ochranu proti nečinnosti, a nikoli žaloby na ochranu před nezákonným zásahem, není na překážku jejich analogickému užití. Městský soud správně usoudil, že žaloba zjevně nemůže být úspěšná, a tedy i správně zamítl žádost stěžovatelů o osvobození od soudních poplatků. V návaznosti na neosvobození stěžovatelů od soudních poplatků pak není pochyb o tom, že nezbylo než rovněž zamítnout návrh stěžovatelů na ustanovení zástupce, neboť splnění předpokladů pro osvobození od soudních poplatků je jednou z podmínek vyžadovaných § 35 odst. 9 s. ř. s.

[11] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona. Stěžovatelé nebyli v řízení o kasační stížnosti úspěšní, a proto nemají právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšným žalovaným 1) až 3) v řízení o kasační stížnosti zřejmě nevznikly náklady, které by přesahovaly běžný rámec jejich úřední činnosti, a proto zde nejsou náklady, jejichž náhradu by jim náleželo přiznat.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. března 2019

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu